

REFERAT

NASU-møte 19. mars 2015

HLFs lokaler i Brynsveien 13, Oslo

Deltakere:

- **Elisabeth Svinndal, NAF (audiopedagogene)**
- **Håvard Ottemo Paulsen, NAF (audiografene)**
- **Geir Siem, Audiologisk utvalg (ØNH-legene)**
- **Arne Vik, NTAF (Norsk teknisk audiologisk forening)**
- **Sak 6 Merete Orholm, leder av Interessepolitisk avdeling i HLF, og Marte O. Vale, interessepolitisk rådgiver i HLF**
- **Sak 7: Generalsekretær i HLF Anders Hegre**
- **Steinar Birkeland, HLF (møteleder og referent)**

Forfall: Bjørn Kristiansen, NDF (Norges døveforbund)

Dagsorden:

1. *Godkjenning av referat fra NASUs høstmøte*
2. *Orientering fra Program for audiografutdanning*
3. *EFAS-konferanse i Istanbul i mai 2015 (Arne Vik)*
4. *NAV-rundskriv om planlagte endringer i høreapparatrundskrivet – høring (Håvard Paulsen)*
5. *Behandling til tinnitusrammede i Norge (Elisabeth Svinndal)*
6. *Interessepolitisk avdeling i HLF: Aktuelle politiske saker (Merete Orholm og Marte O. Vale):*
 - a. *Offentlige helseprioriteringer og ventelister innen hørselssektoren*
 - b. *Nye offentlige meldinger på helse og kommune*
 - c. *Hørselsfaglig privatisering og FoU-utfordringen*
 - d. *Velferdsteknologiske utfordringer på universell utforming innen hørselsfeltet*
 - e. *Oppfølging av regjeringens arbeid med Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne*
 - f. *Statsbudsjettet 2016*
7. *NAS-delrapport om hørselsrehabilitering i Norge (manus med vedlegg er vedlagt) (Steinar Birkeland)*
8. *Beramning av NASUs høstmøte 2015*

9. Eventuelt

1. Godkjenning av referat fra NASUs høstmøte

Vedtak: Referat godkjent.

2. Orientering fra Program for audiografutdanning (Arne Vik)

- HIST blir omorganisert og en del av NTNU fra 1.1.2016. Det får også betydning for Program for audiografutdanningen (PAU). Målet er et nasjonalt audiologisk kompetansesenter innen 2022 (NTNU, SINTEF og St.Olav). Et mastergradstilbud i audiologi er et av de første delmålene på veien mot et slikt senter
- Kunnskapsdepartementet har initiert en gjennomgang for alle utdanninger som har ekstern praksis. Prosjektet gjennomføres av UHR (Universitets- og høyskolerådet). Oppdraget er: *Vurdere behovet for, og foreslå endringer i omfang og type praksisstudier.* Prosjektgrupperepresentanter for audiograf fra PAU, spesialisthelsetjenesten, private og kommunehelsetjenesten.
- PAU lyser ut 100% professorat i audiologi i mai 2015.

Vedtak: Tas til orientering.

3. EFAS-konferanse i Istanbul i mai 2015 (Arne Vik)

European Federation of Audiology Societies (EFAS) er dominert av medisinerer, noe tekniske fagmiljøer har tatt grep for å utfordre – i første omgang gjennom supplerende temaseminar. Utbyttet for NASU er nettverket, bl.a. inn mot de ulike fagutdanningsmiljøene. I tillegg: Faglig oppdatering – Norge trenger dette, ikke minst på medisinsk audiologi. Det viktigste for NASUs representant er å knytte og styrke faglige kontakter.

Vedtak: Arne Vik representerer NASU på EFAS Istanbul 2015.

4. NAV-rundskriv om planlagte endringer i høreapparatrundskrivet (Håvard Paulsen) - høring

- NAV har tatt tak i frittstående audiografer som riktignok har samarbeid med ØNH-leger men som ikke er samlokalisert. Begrepet «lokal forhandler» skal ut fra høringsdokumentet utgå, slik at kun hørselssentraler og ØNH-avtalespesialister gjenstår. Audiografene har inntil nå tatt takst 1 for reparasjon (kr 250 per høreapparat) pluss for øreavstøp. Dette gjelder ca. 40 audiografer, hvorav ca. 15 som jobber fulltid med dette – de fleste i

Trondheimsområdet. Ytterste konsekvens av høringsdokumentet fra NAV, som ikke lenger vil ta ansvaret for å betale for reparasjoner, vil være at disse audiografene må legge ned virksomheten. Audiograf-forbundet oppfordret samtlige aktører med å komme med innspill om at fremfor å kutte dette skal heller disse praksisene måtte be om godkjenning fra lokal hørselssentral for å kunne fakturere NAV. Det er i dag ulik praksis i ulike helseforetak, med ulike føringer på audiologiske tjenesteleverandører: Helse nord og dels Helse vest er svært strenge, slik at der foregår det meste på hørselssentralene – Helse Midt gir få føringer, slik at der er det blitt utbredt med frittstående audiografer som får pasienter fra private ØNH-leger – Helse Sør-Øst har laget tydelige retningslinjer knyttet opp mot standarden for høreapparatformidling, slik at der er det vanlig å ha ØNH-leger og audiograf under samme tak.

Konsekvensen er at tilgangen til audiograf i Trondheimsområdet er langt større enn i resten av landet, men at brukerne må betale av egen lomme.

- NAV har lagt en føring på kriterier (stadige ørebetennelser) for å velge benforankret høreapparat. På dette feltet skjer det mye, slik at her vil det være duket for praktiske utfordringer med en så statisk føring som i dette tilfellet. NAV oppfordret her høringsinstansene til å kommentere dette.
- Nytt er også at NAV nå også pålegger hørselssentralene å søke om stønad til høreapparat før tildeling. Dette gir betraktelig økt byråkratisering. Endringen er i tråd med NAVs retningslinjer, endringen er forståelig. NAV foreslår derfor en forenkling av selve søknaden, og mener det er et absolutt krav at NAV øker sin kompetanse samt kapasitet på dette området slik at de raskt kan behandle søknader og svare på spørsmål. Slik det nå er blir faglige vurderinger fra audiografer saksbehandlet av NAV-ansatte som ikke er audiologisk kyndige. Sett fra NAVs side har Riksrevisjonen krevd dokumentasjon, noe som forklarer den praksisen. Her er det behov for å balansere ulike hensyn. Viktigst: Lik praksis over hele landet – nasjonal standard for geografisk likhet.

Vedtak: Tas til orientering – her leveres hørings svar fra de som er invitert til å delta i høringen.

5. Behandling til tinnitusrammede i Norge (Elisabeth Svinndal)

2005-rapporten på behandlingstilbudet til tinnitusrammede var konsensusbasert. Det var således felles tiltak som ble fremsatt. Status er at tiltakene bare delvis er satt ut i livet. Det er fremdeles store geografiske forskjeller og gjennomgående for lite kunnskap om tinnitus blant folk flest men også hos en del helsepersonell; f.eks. gjelder dette enkelte fastleger og innen bedriftshelsetjenesten. En mulighet er å utvikle et kompetansenettverk eller referansegruppe på tinnitus, forankret i

og som rapporterer til NASU. Formål: Øke og forbedre tinnitustilbudet. Over tid kan dette utvikle seg til å bli noe større. Audiografforbundet er alt i gang med å lagge faggruppe på tinnitus. Hver enkelt profesjon har noe å bidra med, men det er ikke nødvendigvis slik at dette passer for alle profesjonsforeningene.

Vedtak: NASU går for opprettelse av referansegruppe for tinnitusbehandling, sammensatt av profesjonsrepresentanter og representasjon fra brukerorganisasjonene. Dette styrebehandles i de enkelte medlemsorganisasjonene, som hver i sær melder inn forslag på to referansegruppedeltakere til NASU innen 1. juni 2015. Det tas sikte på konstituering ifm. NASUs høstmøte 2015.

6. Interessepolitisk avdeling i HLF: Aktuelle politiske saker (Merete Orholm og Marte O. Vale):

- a. *Offentlige helseprioriteringer og ventelister innen hørselssektoren:* Prioriteringer er en overordnet problemstilling, men HLF valgte likevel å avgi hørings svar for å synliggjøre kronikerfokuset som lett drukner i blålysmedisin. Når det gjelder egenandeler er vårt område, enn så lenge, beskyttet av folketrygden. Vi vet dog at det foregår et departementalt arbeid som stiler mot at finansieringen skal overføres fra folketrygden til helse. Dette er HLF prinsipielt mot.
- b. *Nye offentlige meldinger på helse og kommune:* P.t. er det kun en høring som ligger hos HLF til høring: Høreapparat og hjelpemidler. Vi har i høst spilt inn HUNT 4 til folkehelsemeldingen. Det kommer for øvrig meldinger på kommune og på primærhelsearbeid. Ellers: Spørsmål i Stortingets spørretime fra Torgeir Michaelsen (Aps helsepolitiske talsmann) om ventetid. Helse og omsorgsminister Bent Høie svarte at ventetiden varierer mye mellom, og ikke minst innen, helseregioner – fra fire uker til over ett år. Viste i så måte til fritt sykehusvalg. Viste også til Helse Sør-Østs mange avtaler med private avtalespesialister. Opplyste om at alle helseforetakene innen 1. april skal rapportere på ventetider til departementet. Uttalte seg også om kompetanseoverføring fra hørselsfaglig kompetent personell til kommunene.
- c. *Hørselsfaglig privatisering og FoU-utfordringen:* CI-teamet på Rikshospitalet uttrykte under sitt årlige møte med HLFen bekymring for en privatisering av hørselsomsorgen og at mer må legges til det offentlig, hvis ikke vil det gå utover FoU innen hørselsfeltet.

- d. *Velferdsteknologiske utfordringer på universell utforming innen hørselsfeltet*: Handlingsplan for universell utforming skal revideres. Dette arbeidet skal også ta høyde for IKT innen helse. Det betyr f.eks. at hjelpemidler for hørselshemmede skal ha at universelt design. Dette vil kunne få betydning, gjennom FoU, for f.eks. høreapparattilpasning og/eller oppfølging av høreapparatbrukere.
- e. *Oppfølging av regjeringens arbeid med Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne*: Norge har ratifisert FN-konvensjonen for rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Den nye juridiske konteksten, for både Norge og HLF, er å spille inn status til FN.
- f. *Statsbudsjettet 2016*: Innspill med fokus på likepersonarbeid, ventetider, kompetanse (særlig lokalt), nasjonale helsestatistikker og folkehelseprofiler (samt HUNT 4), hørselscreening (nasjonal standard og arbeidsgruppe) og bilateralt CI.

Vedtak: Tas til orientering.

7. NAS-delrapport om hørselsrehabilitering i Norge (Steinar Birkeland)

Den norske delrapporten ble gjennomgått, med vekt på to ting: Først presentasjon av tabell over vare- og tjenesteleverandører, som summerer til årlig bidrag på NOK 1, 6 milliarder (2013-kroner). Dernest fokus på valgt innretning, som likestiller profesjonelle og frivillige bidrag. Det ble til sist redegjort for videre redaksjonell prosess som tar sikte på publisering av den nordiske rapporten i løpet av 2015, i forlengelse av NAS' årsmøte 10.-12. september som skal ha en egen sesjon på den nordiske rapporten.

Vedtak: Leveres NAS som manusbidrag til den nordiske rapporten.

8. Beramning av NASUs høstmøte 2015

Vedtak: 29. oktober kl. 10-15.

9. Eventuelt

Vedtak: Utgår.

Oslo, 27. mars 2015

Steinar Birkeland